

DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis tertia
Februarii, Anno Domini M. DCC. XLVI.*

M. LUDOVICO PATHIOT, Doctore Medico,
Præside.

An in ipsâ febrium exacerbationis æquâ, Vena scellio?

I.

RÆSENS ægrorum maturandis, * *solvendis* plerumque morbis
auxilium, morbus ipse, Febris. Inflammationum effectrix aut effe-
ctus, Quemlibet, omni remoto discrimine sexûs, corporisve habi-
tûs, infectatur. Corda, nunc, juventæ frangit impavida: nunc,
queis, jam frigida venis lentescit aura, invidet, senioque æcti
nescia sæpius intentat mortem. Et si pauperum tabernas, Regumque
turretes æquo pulsât pede, aurea tamen limina frequentior obsidet; magnatum da-

* Hipp. Aph.
VI. 40. 44.
§ 1.

Horat. lib. 1.
Od. IV.

A

pius gaudet esculentis, mollioribusque affixa thalamis recumbit. Frustrâ robur, incertos fallaci deludat imagine, tali diutius errore lactari non sinit pulsus elatior, citator, calor gradus intencior, arida cutis, læsa denique functionum naturalium integritas. Quæ utinam simplicis, uniusve morbi forent indicia! Alit quam diversa, quàm multiplex Febri! Quot se vertit in facies, variis illufura modis! Vel enim progressus suos, univerfamque periodum convenienti serie lustrat, vel incertis ejusdem limiribus vagatur. Hinc nata illius, in Typicam & Erraticam distinctio. Rursus, incendii servato, vel interrupto tenore, Paroxysmorum ritu dissimili, bacchatur. Continua audit illa, interpolata hæc. Continuum sæpius exardere, penitusque restingui vidit una eademque dies. Spontè quidem suâ, largiori ut plurimum sudore solvitur. Quæ si, in plures excurrat dies, & ab exacerbatione remittat, aut exacerbationes certis recrudescant periodis, continuam periodicam habeto; si vagis, erraticam. Quæ minax, dubiam proludens antea, blandiorem mox fronte spem ferenat, moris est benignioris: quæ verò fallax, & insidiosa, malignioris. Sua sunt ardenti Syrio, Continua, Causus. Quartanam sibi vindicat morborum ferax Autumnus. Ex præternaturali verò functionum constitutione, quæ, vel à materiali noxâ, vel etiam à motibus vitalis principii conservatorii, & ultrâ naturalem gradum sæpius auctis scatet, quàm insolens urgeat, symptomatum, quibus illa stipatur, ferocitas; quivis in arte recoctus æstimet.

I I.

QUI, prævio ratiocinii filo, Dædaleos morborum recessus scrutatur; singulorum discrimina, complexus lynceis lustrat oculis, sollicitusque prospicit, quot ex hominum temperie diversâ, loci, inevitabilis semperque necessarij aëris indole (quæ ipsa penè infinita sunt) morbis induantur vultus; censeat hic necesse est, sardum non minùs verba fidibus modulari posse, quàm Medicum compendiosâ morborum cognitione mederi. Totus ergò, detegendæ priori huic, undè reliqua omnia fluxerunt, morbi causæ studeat. Hæc, variæ species quibus illudit Proteus, illudentur arte. Vinculis hæud in posterum excidet. Hoc legendum iter, si quid in morborum Therapeiâ proficere Doctus ardeat. Hanc insistenti viam, quam monstrat ipsa, sese ultrò prodit natura, dùm imaginosi cerebri laqueis captari refugit. Castus etiam hinc, & ab omni figmentorum ludibrio repurgatus, praxeos effulgebit nitor. Ea quidem est ingenii nostri tarditas, ut non nisi ægrè admòdum, in investigandis morborum causis progrediatur. Sed ardua nedùm à suscepto deterreat utilitas, probum quemlibet, æmulumque laudis urgeat, excitet, accendat. Non aliter ipse, sibi met honori, ægotantibus auxilium, immortalis Medicinæ vivet ornameto. Quærendo defatigari turpe, si quod quæritur egregium sit & salutare. Non Scintilla velut, ex filice sequior proflit collidenti Veritas. Thesaurus est, qui scrutantis improbos largâ dextrâ ditat labores. Hunc autem, in tractandâ febre recludere, soli concessum, quem collustrat omnium ad actiones requisitorum Intellectus. Ex cognito namque conditionis ad sanitatem requisitæ defectu, morbi istius causam indè necessariò sequentis, clarè non modò percipiet, sed & tutissimam, simplicissimamque eruet curandi methodum. Et verò,

I I I.

CERTUS adfit liquidis soliditatis gradus, nec impressum citius amittant motum; nec servant diutius. Benignè fluant omnia; iisdemque movendis rigidior non augeat fibra resistentias, debilior non minuat; illæsa demùm vigeat

functionum libertas, stat Microcosmus. Si verò repentina, libramen istud æquale præponderet horripilatio, quam excipiat æstus, ad finem usque morbi continuus; sic distendantur sanguifera vasa, ut ex orâ cerebri compressione, vehemens urgeat distensus dolor; ægrotantium fauces sitis urat inextinguibilis; Diarrhœa Vomitusve contingant ut plurimum, vasorum intrâ cancellos tumultuetur sanguis, undè pulsus solito frequentior, &c. certis incertive interim periodis sæviant omnia crudelius, viresque novas acquirant eundo: tunc, à pravâ succorum in sanguine Diathesi, quorum sæpius amplam delirans congerit molem stomachus, venis ali Continuæ febris fomitem, nullus, nisi hospes in arte medendi, negaverit. Quibus enim hærebat antea, collis educta primùm viscidior, crudaque materies, in intestinorum cava delabitur. Angue peior, ingesta lædit, quodque spirat ipsa virus, hûc, illûc, exitiali fundit aspergine. Expedita jam, sanguinis ad Oceanum remeans, eundem procelloso turbat fermentationis æstu. Dùm verò, idem ab expeditis sic, in ventriculo atque intestinis, humoribus ardens abripitur, & diversa, quibus scater, inquinamenta secum volvit, ac revolvit consulsæus, publicis in viis assiduò, parte illorum maximâ defæcatur, tumidoque mox eidem redditis, fiunt novissima illius pejora prioribus. Febris exacerbatur. Est & ubi per medios ignes maturanda curatio. Nec ipsa periculosa plenum opus alex tentat, quæ, videlicet, obstructa referando, incidendo viscidiora, noxia quæque prudens eliminat. Singula sed suum teneant decentè sortita locum. Cruda nequicquam in principiis, ni turgeat materies, Catharsi subducere, vel Vomitu egerere allaboraveris. Solvendæ antea diluentibus, quæ nexu fæderantur exitiali partes; aliundè, in ipsâmet exacerbationis ἀκμή celebrata venæ sectio patentiores humori præbeat exitus, meatus referet infarctos, molliùs humorem succutiat, uberiorique tunc ejusdem in viis, mochlico, vel purganti obviis, collectioni faveat. Non, aliàs, ipse feliciùs institutam fueris expertus,

I V.

ULTRA refragaris? Quor, ex propositâ methodo scaturiant ægris utilitates, adverte. Deleteris humorum igniculis expansus, toto sanguis luxuriat corpore. Vasorum angustis æstuat limitibus, amplius occupat spatium, parietes illorum vividius impetit. Orgasmo percitus impotente sanguifera plurimum distendit atque irritat vasa. Major hinc eorundem in contenta liquida renisus. Violentior enim distentæ fit arteriæ status. Musculari proindè fibrarum suarum virtute vel elaterio, hujus ad axin propius accedere latera nituntur. Quò validior ergò fuerit cordis actio vasa distendens, eò sanè præstantior ea vis, quâ proprium arcere cavum allaborant arteria. Fortior sanguinis pressio; atque illius, superato resistentiarum momento, quâ data porta felicius exitus. Aucto illo sanguinis per vasa motu, uberior fit spirituum secretio, proventus, pleniusque suis in ergastulis coærvati ruunt ad omnes corporis partes; ipsis oscillant potentiùs, tenduntur, rigescunt fibræ, evacuationi demùm perferendæ par redditur æger. Utilior hinc humorum inter se, & ad vasorum latera, detritus, evolutio. Eo sensim gradu tenuitatis adducuntur, qui liberiores omnium per cutis mæandros, aut publicarum viarum incernicula, effluxum promoveat. Undè febrem ad serenitatem verti citius, ægrorumque fractas erigi vires non mirum. Quæ, celebratâ venæ sectione, recrudescunt in posterum exacerbationes, leniùs torquent, remittunt ocyùs. Quæ mox imperanda, remittente exacerbatione, ingruente antevortant, succensamve restinguant medicamenta non aptius unquam ordinaveris. Haud ullâ securiùs arte, præcavenda quæ, toties ab aucto illo sanguinis æstu, oritur vasorum distentio summa, ruptura, inflammatio. Minuendo quippè liquidi redundantis onus, irasque demulcendo, solida recreantur. Utrisque redit diutius illud amabile, quo firmior stat deinceps, vigetque sanitas; nec ampliùs, errore

loci, majoribus ex vasis, dilatata minimorum initia crassiores ingrediuntur moleculæ; operaque promptior adest, quam serior promittit aliis instituta, venæ sectio.

V.

QUAM tuti, promptique sit auxilii, tempestivus ille venæ sectionis usus, evincunt innumera quæ ex eadem, imminente vel remittente febris exacerbatione, instituta, manant incommoda. Sectâ scilicet sub exacerbatione venâ, seignior effluit sanguis. Tunc enim irretitis acido, glutinosove pingui morbofo quolibet ejusdem partibus, inspissatur; inque suorum deflexu vasorum pigro lapsu repit. Tardior hinc illius ad cor reditus, lentior exitus. Auctus enim vitalis hujusce liquidi motus, corde validius crebriusque contracto, oritur. Sæpius ægros in syncopem labi docet experientia. Aliundè, præconceptum ex eâ, fidentis ægri solamen, ingruens evertit exacerbatio; sicque nubem pro Junone captant. Nec levioribus ipsa vacat incommodis, quæ, desinente febrilis æstus exacerbatione, celebratur. Uberior enim ille qui, *ni remittat febris, morbi sæpè longitudinem, copiosoremque humiditatem indicat sudor*, aliàs instituendam cogit, vel vetat ipsa quæ presso pede perennem sequitur exacerbatio. Membris ad tempus inditam rigiditatem excipit debilitas summa. Sequitur imminuta vasorum resistentia, eorumdem in contentos humores inertia, parciior hinc sanguinis emissi copia, anceps operis exitus; animo tandè viribusque fractus æger, innumera quæ prius arderet auxilia respuit.

Hipp. Aphor.
II. 16.

Ergo in ipsâ febrium exacerbationis àμύη, Venæ sectio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Carolus-Francisus Bontigny</i>	<i>M. Petrus-Josephus Macquer, è</i>	<i>M. Francisus Mery, Scholarum</i>
<i>Des Preaux.</i>	<i>Regiâ Scientiarum Academiâ.</i>	<i>Professor.</i>
<i>M. Petrus Lalouette.</i>	<i>M. Josephus-Maria-Francisus</i>	<i>M. Joannes-Baptista Dubois,</i>
	<i>de la Sône, Regiæ Scientiarum</i>	
	<i>Academiæ Socius.</i>	
<i>M. Sylvester-Antonius le Moine.</i>	<i>M. Julianus Bussan,</i>	<i>M. Guillelmus-Josephus De l'É-</i>
		<i>pine, Saluberrimæ Facultatis</i>
		<i>Decanus.</i>

Proponerebat Parisiis LUDOVICUS-GABRIEL DUPRE', Remensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1746, à sextâ ad meridiem,